

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини
Навчальний рік 2023-2024

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Медсестринство в кардіології»

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

223 «Медсестринство»

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація

Освітньо-професійна програма «Сестринська справа»

Першого бакалаврського рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
кафедри клінічної фармакології та
внутрішньої медицини

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки дисциплін
терапевтичного профілю

Протокол від
“28” серпня 2023 року № 1

Протокол від
“30” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

Князькова І.І.

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Голова

Кравчун П.Г.

(підпис)

(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Князькова Ірина Іванівна – завідувачка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, д. мед. н., професорка.
2. Біловол Олександр Миколайович – академік НАМН України, професор кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, д.мед.н.
3. Дунаєва Інна Павлівна – к. мед.н., доц., доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини.
4. Ільченко Ірина Анатоліївна - к. мед.н., доцентка кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини.
5. Молодан Дмитро Володимирович - асистент кафедри, кандидат медичних наук.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

ІІІІ	Контактний тел.	E-mail:	Адреса кафедри	Розклад занять	Консультації
Князькова Ірина Іванівна	098-427-73-29	ii.kniazkova@knmu.edu.ua	Пр.Л.Малої, 2а. ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України»	Відповідно до розкладу занять	Відповідно до графіку консультацій
Ільченко Ірина Анатоліївна	050-902-59-51	ia.ilchenko@knmu.edu.ua	---	---	---
Дунаєва Інна Павлівна	097-254-02-13	ip.dunaieva@knmu.edu.ua	---	---	---
Молодан Дмитро Володимирович	050-266-68-35	dv.molodan@knmu.edu.ua			

Місце проведення практичних занять: учбові кімнати кафедри клінічної фармакології та

внутрішньої медицини на базі ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» (пр. Л.Т. Малої 2А, м. Харків).

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (у відповідності до розкладу).

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Медсестринство в кардіології» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі - ОПП) «Сестринська справа» та Стандарта вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство».

Опис освітнього компоненту (анотація) «Медсестринство в кардіології» є одним з основних клінічних освітніх компонентів підготовки бакалавра за спеціальністю «Медсестринство». Під час вивчення освітнього компоненту здобувачі засвоюють основні методи діагностики серцево-судинних захворювань (ССЗ), лікування та профілактики. Таким чином, «Медсестринство в кардіології» є клінічним освітнім компонентом, який вивчає основні причини та механізми розвитку ССЗ, їх основні симптоми та синдроми, особливості перебігу, методи та значення додаткових досліджень, сучасні методи лікування та профілактику захворювань.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача, необхідного для засвоєння освітнього компоненту або її розділу.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в кардіології» є комплекс теоретичних та практичних питань, які сприяють засвоєнню здобувачами основних причин виникнення ССЗ, механізмів розвитку захворювань, основних методів обстеження, принципів лікування згідно з протоколами та профілактику найбільш поширених ССЗ.

Метою викладання освітнього компоненту «Медсестринство в кардіології» є формування у здобувачів основ клінічного мислення і набуття професійних компетентностей обстеження хворого, встановлення діагнозу ССЗ, призначення обстеження та лікування, дотримання принципів медичної етики та деонтології. **Міждисциплінарні зв'язки:** відповідно до навчального плану вивчення навчальної дисципліни «Медсестринство в кардіології» на 4 курсі, коли студент вже має відповідні знання після навчання в медичному коледжі та в бакалавраті з основних базових дисциплін (пререквізити): основ медичної біології та мікробіології, основ біологічної фізики та медична апаратура, анатомії людини, фізіології, медичної та біоорганічної хімії; має навички обстеження та оцінки стану здоров'я людини, клінічної фармакології та токсикології, з якими інтегрується програма клінічного медсестринства. Освітній компонент «Медсестринство в кардіології» формує у здобувача навички встановлення клінічного діагнозу, призначення обстеження та лікування та методів профілактики ССЗ, формує уміння застосовувати отримані знання в професійній діяльності.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в кардіології» є формування у здобувачів основ клінічного мислення та

набуття професійних компетентностей обстеження хворого та встановлення діагнозу ССЗ, призначення лікування та проведення профілактичних заходів виникнення захворювань.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в кардіології» є:

- Оволодіння здобувачами теоретичними знаннями, необхідними для виявлення ССЗ.
- Розуміння основних причин та механізмів розвитку ССЗ.
- Засвоєння загальних методичних підходів при обстеженні хворого з ССЗ.
- Оволодіння здобувачами основними практичними навичками та методами додаткових обстежень ССЗ.
- Діагностика основних ССЗ при типовому їх перебігу.
- Оволодіння основними принципами лікування та профілактики найбільш розповсюджених ССЗ.
- Формування морально-етичних та деонтологічних якостей при спілкуванні з хворими та їх родичами.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент «Медсестринство в кардіології» (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті.

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральна: Бакалавр медсестринства здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 11. Здатність працювати в команді

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

ФК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

ФК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя, алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані та проводити об'єктивне обстеження.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта. В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання. В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.

ПРН 4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю. В умовах ЗОЗ відповідно до посадових обов'язків, з метою дотримання санітарно-протиепідемічного режиму, вміти: - проводити навчання молодшого медперсоналу з питань виконання функціональних обов'язків та охорони праці; контролювати дотримання правил техніки безпеки молодшим медичним персоналом; - контролювати роботу молодшого медичного персоналу; контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами; контролювати дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування. В умовах ЗОЗ, з метою здійснення організаційних та управлінських компетентностей, вміти: - приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання на основі застосування моделей медсестринського керівництва; - забезпечувати виконання наказів та постанов з питань охорони здоров'я; - освоїти функціональні обов'язки керівника медсестринських служб; - знати порядок проведення ліцензування та акредитації лікувально-профілактичних закладів, лабораторій різного профілю, тощо.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти: - спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом; - вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду. В умовах ЗОЗ, удома та в громаді, користуючись чинними наказами МОЗ України, з

метою формування, збереження та поліпшення стану здоров'я дорослого та дитячого населення, вміти: - вести облік диспансерних груп населення; - робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; - проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; - вести облік груп здоров'я; - розраховувати та оцінювати окремі показники та показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; - визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання для кожного етапу; - скласти комплекс реабілітаційних заходів залежно від і профілю, перебігу, періоду захворювання чи травми; - проводити перепис дитячого населення.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно протиепідемічного режиму.

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватись іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо; прагнення до збереження навколишнього середовища;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		заочна форма навчання

Кількість кредитів – 3,0	Напрямок підготовки 22 Охорона здоров'я	Вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Курс:	
		4-й	-й
		Семестр	
		-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи здобувача -84	ОПІ: Сестринська справа. Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		4 год.	год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		Самостійна робота	
		84 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Організація сестринського процесу для хворих із захворюваннями серцево-судинної системи	2
	Всього годин	2

2.2.2 Семінарські заняття – не передбачені програмою

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Тема 1. Організація сестринського процесу для хворих із ССЗ (пацієнтів, які страждають на атеросклероз, артеріальну гіпертензію): клінічне обстеження, тактика дій медичної сестри	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, екйс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; доповідь; виступ на задану тему

2.	Тема 2. Організація сестринського процесу для хворих, що страждають на ішемічну хворобу серця, порушення серцевого ритму, гостру та хронічну серцеву недостатність (клінічне обстеження, тактика дій медичної сестри)	2	Розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, екйс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
Всього годин практичних занять		4		

2.2.4. Лабораторні заняття – не передбачені програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Серцево-судинні захворювання в структурі хвороб внутрішніх органів (актуальність, поширеність, причини, клінічні прояви, ускладнення, методи діагностики та лікування, профілактика)	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
2	Тема 2. Організація сестринського процесу для пацієнтів з артеріальною гіпертензією.	5	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
3	Тема 3. Організація сестринського процесу для пацієнтів з ішемічною хворобою серця.	5	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
4	Тема 4. Організація сестринського процесу для пацієнтів з серцевою недостатністю.	5	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему

5	Тема 5. Організація сестринського процесу для пацієнтів з порушеннями серцевого ритму та провідності серця.	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
6	Тема 6. Організація сестринського процесу для пацієнтів з гострим коронарним синдромом, інфарктом міокарду	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
7	Тема 7. Невідкладна допомога при гіпертонічному кризі. Тактика дій медичної сестри.	5	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
8	Тема 8. Невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму. Тактика дій медичної сестри	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
9	Тема 9. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності. Тактика дій медичної сестри.	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
10	Тема 10. Ускладнення та невідкладна допомога при інфаркті міокарду. Тактика дій медичної сестри.	10	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
11	Тема 11. Протиепідемічні заходи, участь медичної сестри в її проведенні	4	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Реферати; доповідь; виступ на задану тему
Всього годин		84		

Методи навчання (наводяться лише ті, які використовуються під час викладання освітнього компоненту):

Словесні

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні

Демонстрація обстеження виписок з історій хвороб та/чи листів призначень, ситуаційних кейсів, демонстрація ілюстрацій, презентацій, шкал, таблиць, схем, алгоритмів, методів контролю ефективності та безпеки ліків, демонстрація відеофільмів до практичних занять, проспектів лікарських засобів відповідно до теми практичного заняття.

Практичні методи

Проведення клінічного розбору 1-2 хворих відповідно теми заняття, оцінка результатів лабораторних та інструментальних досліджень обстежень, складання та чи корекція плану лікування відповідно до стандартів лікування, особливостей взаємодії ліків (фармакокінетична, фармакодинамічна) на засадах персоніфікованого підходу.

Методи контролю:

опитування та перевірка теоретичних знань та практичних навичок,

- тестовий контроль,

- ситуаційні клінічно-орієнтовані задачі,

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів: комп'ютерні тести, розв'язання ситуаційних задач, оцінка

фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей груп лікарських засобів, написання рецептів лікарських засобів, згідно теми заняття. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре»,

«задовільно» та «незадовільно». Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів ...» або середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення розділу, становить 120 балів, максимальна кількість балів - 200 балів. До підсумкової атестації - заліку допускаються лише ті здобувачі, які не мають академічної заборгованості і мають не менш 120 балів (середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,0).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів.

Організація підсумкового контролю – заліку.

Залік – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з освітнього компоненту. Допуск до заліку визначається у балах ПНД, а саме: min – 120 балів. Залік з освітнього компоненту або її частини – це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс:

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції – вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів...»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4.23	169	3.45-3.46	138

4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Відповідність оцінювання освітнього компоненту в балах оцінюванню в традиційних оцінках

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Перелік питань та завдань до підсумкового контролю знань з освітнього компоненту.

1. Внесок українських вчених в розвиток світової кардіології
2. Основні принципи охорони здоров'я людини в Україні.
3. Основні клінічні прояви серцево-судинних захворювань, методи діагностики.
4. Артеріальна гіпертензія. Причини, основні ознаки, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
5. Ішемічна хвороба серця. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, обстеження, критерії діагностики, принципи лікування відповідно до протоколів.
6. Серцева недостатність, клінічне обстеження, діагностика, стадії, принципи лікування відповідно до протоколів.
7. Гострий коронарний синдром, інфаркт міокарду. Визначення, етіологія, основні клінічні прояви, обстеження, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
8. Порушення серцевого ритму. Етіологія, патоморфологічні зміни, клінічне обстеження, перебіг, можливі ускладнення, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
9. Порушення провідності серця. Визначення, клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
10. Інфекційний ендокардит. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
11. Міокардити. Етіологія, клінічні прояви в залежності від періоду, клінічне обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
12. Кардіоміопатії. Визначення, причини, клінічні прояви, обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
13. Ускладнення інфаркту міокарду. Визначення, причини, клінічні прояви, обстеження, діагностика, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
14. Гіпертонічний криз. Етіологія, класифікація, клінічне обстеження, діагностика, ускладнення, принципи лікування відповідно до протоколів, специфічна та неспецифічна профілактика,
15. Напад стенокардії. Причини, клінічне обстеження, принципи лікування відповідно до протоколів, профілактика.
16. Набуті вади серця. Визначення, причини. Клінічні прояви недостатності мітральних клапанів. Діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
17. Мітральний стеноз. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
18. Недостатність клапанів аорти. Клінічні прояви, обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
19. Аортальний стеноз. Клінічне обстеження, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.

20. Аортальні вади серця. Основні клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів.
21. Вторинні артеріальні гіпертензії. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, лікування відповідно до протоколів.
22. Неускладнені та ускладнені гіпертонічні кризи, клінічні прояви, невідкладна допомога. Ускладнення гіпертонічної хвороби.
23. Атеросклероз. Визначення, фактори ризику, форми атеросклерозу, лікування відповідно до протоколів. Немедикаментозні методи лікування атеросклерозу. Профілактика.
24. Стенокардія, визначення, форми, функціональні класи стенокардії, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування відповідно до протоколів, надання невідкладної допомоги при приступі. Профілактика.
25. Атипові форми інфаркту міокарда: церебральна, астматична, гастралгічна, безбольова. Клінічні прояви, диференціальна діагностика. Лікування відповідно до протоколів. Ранні та пізні ускладнення інфаркту міокарда. Допомога при них.
26. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легенів, причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
27. Гостра судинна недостатність. Непритомність, колапс, шок. Причини, патогенез, клінічні прояви, невідкладна допомога.
28. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів в розробці класифікації серцевої недостатності. Причини, клінічні прояви, принципи лікування відповідно до протоколів.
29. Порушення серцевого ритму. Синусова тахікардія, брадикардія, екстрасистолія, миготлива аритмія. Диференціальна діагностика.
30. Фактори ризику захворювань серцево-судинної та основні напрямки щодо зменшення їх впливу на виникнення захворювань.

3.3. Контрольні питання

Полягає в методичних рекомендаціях до кожного заняття.

3.4. Індивідуальні завдання здобувача освіти - з освітнього компоненту (далі - ІЗЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. Види індивідуальних завдань з певного освітнього компоненту визначаються навчальною програмою з освітніх компонентах. Терміни отримання, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється кафедрою на кожний семестр. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома здобувачами. ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення освітнього компоненту або

його частини, при проведенні «заліку».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ.

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати, не спізнюватися і не пропускати практичні заняття; регулярно готувати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; при відвідування практичних занять необхідно бути одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі зошит, ручку; виконувати всі необхідні домашні завдання і активно працювати на практичних заняттях; при необхідності звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Здобувачі можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття. Не допускаються запізнення здобувачів на практичні заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються година в годину викладачу групи або черговому викладачу. Прийом відпрацювань та консультації проводяться щоденно з 15.00 – 17.00, по суботах згідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами навчальних занять» від 07.12.2015 № 415.

Здобувачі з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, які затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол № 11) в університеті вдосконалено нормативну базу з питань академічної доброчесності. Враховуючи діюче законодавство, ми прагнемо того, щоб університетська спільнота була спрямована на запобігання, перешкодження та зупинення проявів академічної недоброчесності шляхом створення позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища.

Наказ №305 від 27.08.19 р. щодо організації навчально-виховного процесу в ХНМУ
Кодекс академічної доброчесності ХНМУ

Наказ № 165 від 02.07.2020 р. про заходи з розвитку системи академічної доброчесності в ХНМУ

Положення про академічну доброчесність

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Закон України «Про освіту», стаття 42

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Актуальні питання кардіології : навчальний посібник / [О.М. Біловол, І.І. Князькова, Н.І. Ярема, Л.В. Радецька, І.П. Савченко, О.І. Коцюба і співавт] - 2021. - Харків: ХНМУ. - 144 с.
2. Актуальні питання внутрішньої медицини (в схемах і таблицях): навчальний посібник / За загальною редакцією Біловола О.М. – Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2022. – 340 с.
3. Касевич, Н. М. Основи медсестринства в модулях: навчальний посібник / Н. М. Касевич. - 3-тє вид., випр. - Київ : ВСВ Медицина, 2018. - 478 с.
4. Ковальова, О. М. Деонтологія в медицині: підручник / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук. - 2-ге вид., випр. - Київ : ВСВ Медицина, 2018. - 239 с.
5. Свінціцький, А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : навчальний посібник / А. С. Свінціцький. - Київ : ВСВ Медицина, 2019. - 1008 с : іл., 80 кольор. вкл.
6. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри терапевтичного відділення : навчальний посібник для викл. та студентів III курсу мед. фак. / В. В. Сиволап, Л. В. Лукашенко, О. І. Олійник, І. В. Лихасенко, Н. Ф. Авраменко, М. П. Герасько, С. П. Жеманюк, Л. О. Курілець, Т. В. Кравченко, С. В. Полівода. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 112 с.
<http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/7560>

Допоміжна

1. Кардіологія дитячого віку: навчальний посібник / Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко та інші / За ред. Ю.В. Марушка, Т.В. Марушко – Київ – Хмельницький: Приватна друкарня ФОП Строжук О.В., 2018. – 528 с.
2. NelsonTextbook 21th Edition. Robert M. Kliegman, JosephSt. Geme. Publisher: Elsevier. 2019. P. 4112.
3. Медсестринство у внутрішній медицині : підручник / О. С. Стасишин, Н. Я. Іванів, Г. П. Ткачук [та ін.] ; ред. В. В. Стасюк. - 4-те вид., випр. - Київ : ВСВ Медицина, 2017. - 536 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://libr.knmu.edu.ua>
2. <http://www.medscape.com> , <http://www.orpha.net> ,
3. <https://www.aace.com/>, <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
4. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка